

Силабус курсу

Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності та режим секретності

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань «Цивільна безпека»

Спеціальність «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 6 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент **Колесніков Андрій Павлович**

Контактна інформація

a.kolesnikov@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

В умовах створення багатьох спеціалізованих органів правоохоронної системи, що займаються розслідуваннями економічних та інших злочинів і отримання ними доступу до великої кількості баз даних, технічних ресурсів і програмних продуктів, постає необхідність формування у майбутніх слідчих та детективів знань і навичок роботи з сучасними інформаційними системами і технологіями, що використовуються в Україні та закордоном.

Метою вивчення навчальної дисципліни “Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності та режим секретності” є оволодіння теоретичними знаннями з питань інформаційних досліджень та оволодіння практичними навичками використання інформаційно-аналітичних систем та способів отримання і обробки інформації.

Особливість дисципліни полягає у практичному дослідженні інформаційних та аналітичних ресурсів ряду правоохоронних, фіскальних та моніторингових органів. Досягнення цього забезпечується участю у спеціальних лекціях і тренінгах фахівців практиків за сферами діяльності та робота з ліцензованим програмним забезпеченням та повними демоверсіями ряду програмних продуктів.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Сутність та становлення інформаційного та аналітичного простору в розслідуванні злочинів	Розуміння сутності та особливостей інформаційного простору в розслідуванні злочинів. Знання аспектів історичного становлення інформаційного простору розслідування злочинів	Опитування
2/2	2. Зміст та стадії інформаційних процесів при розслідуванні злочинів	Розуміння суті інформаційних процесів та етапів їх забезпечення	Опитування Тести 15 хв
2/2	3. Довідкові ресурси фінансових розслідувань	Вироблення навичок роботи з інформаційними ресурсами Державної служби фінансового моніторингу.	Питання, робота з офіційними державними і інформаційними сайтами
2/1	4. Інформаційні системи міжнародних організацій з протидії злочинності	Розуміння видів та особливостей функціонування інформаційних систем Європолу. Знання особливостей функціонування та перевірки відомостей за банками даних Інтерполу.	Питання, завдання в Інтернеті
2/1	5. Технічні та організаційні особливості перевірки достовірності інформації	Знання методик поліграфологічних досліджень. Знання підходів виявлення неправдивої інформації.	Опитування, завдання в Інтернеті
4/2	6. Основні засади формування інформаційних систем як джерел криміналістично значущої інформації	Володіти поняттям та формами реєстрації облікових одиниць. Розуміти особливості ідентифікації при побудові інформаційних та геоінформаційних систем.	Тренінг, опитування
2/2	7. Основні форми інформаційно-аналітичної роботи в оперативно-розшуковій діяльності	Розуміння особливостей отримання оперативно-розшукової інформації; систематизації оперативно-розшукової інформації; оперативно-розшукової ідентифікації; оперативно-розшукової діагностики; оперативно-розшукового прогнозування; аналітичної розвідки	Опитування, Модуль
4/2	8. Особливості застосування інформаційних систем в	Розуміння основних інформаційних систем в правоохоронній діяльності. Знання особливостей використання інформаційних систем окремими підрозділами правоохоронних органів. Розуміння основ	Питання

	правоохоронних органах	використання Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ України та правового регулювання інформаційно-аналітичної діяльності оперативних підрозділів МВС України.	
2/2	9. Види аналітичних звітів та методика їх виконання	Знати види аналітичних робіт. Володіти методикою виконання аналітичних робіт.	Питання
4/2	10. Сучасні інтегровані інформаційні системи	Навички роботи з ліцензованим програмним забезпеченням youcontrol. Навички використання системи clarity-project. Ознайомлення з системою vizkey та IBM i2 Analyst's	Робота з базами даних і програмним забезпеченням, тренінги, залучення експертів
2/2	11. Новітні можливості використання open data	Навички пошуку та використання відкритих даних на українських та закордонних платформах	Робота з українськими та закордонними відкритими базами даних
2/2	12. Інформаційне обслуговування і інформаційно-аналітичні послуги	Розуміння суті та різновидів інформаційного обслуговування та інформаційно-аналітичних послуг. Розуміння особливостей документального, фактографічного і концептографічного обслуговування інформаційних послуг	Опитування Тести 15 хв
2/1	13. Невербальна інформація при проведенні слідчих дій	Навички використання прийомів психодіагностики та верифікації інформації при особистісному контакті із імовірним злочинцем	Опитування, тренінг
2/1	14. Правове регулювання інформаційної діяльності правоохоронних органів	Знання норм правового регулювання інформаційної діяльності правоохоронних органів	Питання
2/1	15. Правові основи режиму секретності в Україні	Розуміння поняття державної таємниці та її ознаки; поняття, зміст та значення режиму секретності; правові основи дотримання режиму секретності у підрозділах НПУ МВС України та в інших правоохоронних органах.	Питання Тести 15 хв
2/1	16. Суб'єкти управління режимно-секретною діяльністю в Україні	Знання органів захисту державної таємниці України, їх повноваження. Режимносекретні органи: порядок створення та компетенція. Державні експерти з питань таємниць та експертні комісії.	Питання

2/1	17. Віднесення інформації до державної таємниці та її засекречування	Знання видів інформації, що може бути віднесена до державної таємниці. Порядок віднесення інформації до державної таємниці. Засекречування матеріальних носіїв інформації. Перегляд грифа секретності матеріального носія інформації. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.	Питання Тести 15 хв
2/1	18. Порядок надання допуску та доступу до державної таємниці	Розуміння порядку надання допуску до ДТ. Документальне оформлення допуску до ДТ. Переоформлення та скасування допуску до ДТ. Порядок надання доступу до ДТ. Надання доступу до ДТ працівникам інших організацій, які прибувають у відрядження. Права та обов'язки осіб, допущених до ДТ.	Питання
2/1	19. Контроль за дотриманням режиму секретності	Розуміння порядку здійснення контролю за дотриманням режиму секретності на підприємстві; перевірки наявності секретних документів та інших МНСІ; порядку здійснення контролю за дотриманням режиму секретності	Питання Тести 15 хв
2/1	20. Відповідальність за порушення вимог режиму секретності	Розуміння загальних підстав застосування юридичної відповідальності за розголошення державної таємниці; кримінальної відповідальності за розголошення державної таємниці; адміністративної відповідальності за порушення режиму державної таємниці; відповідальності за розголошення державної таємниці у нормах законодавства зарубіжних країн	Питання, модуль 2

Літературні джерела

1. Банах С. В. Поняття інформаційної діяльності правоохоронних органів. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. №3. С. 107-112.
2. Банах С. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів: історико-правовий аналіз. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. №2. С. 149-156.
3. Бірюков В.В.. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів: Монографія / Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. 664 с.
4. Благодарний А. П. Проблемні питання надання інформації посадовим особам правоохоронних органів. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 10. С. 72-78.
5. Булавина С. Є., Козлюк М. В. Правова система захисту державної таємниці за часів незалежності України. The 5 th International scientific and practical conference "World science: problems, prospects and innovations" (January 27-29, 2021) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. 319-329.
6. Булаєв В. П. Аспекти координації діяльності й інформаційного забезпечення інформаційно-комунікативних служб системи МВС України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 2. С. 120-127.

7. Бусол О. Правові підстави застосування поліграфа в Україні. URL: http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2097:pravovi-pidstavi-zastosuvannya-poligrafa-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350
8. Ващук О. П. Деякі аспекти використання невербальної інформації при проведенні слідчих дій. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/5727/Vashhuk%20Dejak%20%20aspekti%20vikoristannja-a%20neverbal'no%20%20%20nformac%20%20.pdf?sequence=1>
9. Вовк Н. Інформаційно-аналітичні документи: сфера використання та класифікація. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 4. С. 47-49
10. Ворожко В. Становлення української системи охорони державної таємниці 1991-1994. *Ukrainian Scientific Journal of Information Security*. 2021. № 27 (2). С. 79-88.
11. Граничні тарифи на послуги конфіденційного зв'язку, які надаються споживачам у Національній системі конфіденційного зв'язку. Затверджено наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України 07.08.2013 № 420.
12. Громадська антикорупційна експертиза результатів державних тендерів в Україні. URL: www.acm-ua.org
13. Довгань Л.Є., Малик І.П. Тенденції та проблеми розвитку сфери інформаційних технологій в Україні: кадрові аспекти. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22390/1/EV2017_437-443.pdf
14. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>
15. Застосування комп'ютерних поліграфів при професійному кадровому відборі в підрозділи Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України [Текст] : метод. посіб. / Мотлях О.І., Корж Є.М. К. : Освіта України, 2017. 104 с.
16. Захарова В. І., Філіпова Л. Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. К. Центр учбової літератури. 2013. 336 с.
17. Іваненко П. Перспективи розвитку використання безпаперових (електронних) інформаційних технологій. *Інтелектуальна власність*. 2013. №3. С. 20-26.
18. Іваненко П. Перспективи розвитку використання безпаперових (електронних) інформаційних технологій (ч.1). *Інтелектуальна власність*. 2013. №2. С. 21-29.
19. Інформаційно-аналітична діяльність / В. М. Варенко. К.: 2013. 416 с.
20. Ісаєв Е. Сучасні тенденції розвитку криміналістики і судової експертизи на основі інформаційних технологій. *Митна справа*. 2009. № 1. С. 71-78.
21. Історія поліграфа в світі та Україні. URL: <https://polygraph.ua/istorija-poligrafa/>
22. Калугін В.Ю., Смоков С.М., Федоров І.В. Основи слідчої діяльності: Навчальний посібник. Одеський державний університет внутрішніх справ. 2-е вид. Одеса: ОДУВС, 2021. 248 с.
23. Кікалішвілі М. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегії й тактики протидії корупційній злочинності. *Правова позиція*. 2019. №4. С. 173-178.
24. Ковальська В. Адміністративно-правові засади взаємодії органів внутрішніх справ із засобами масової інформації в системі правоохоронних органів держави. *Підприємництво, господарство і право*. 2008. №9. С. 32-35.
25. Колесніков А. П. Цифрове суспільство в Україні: стан та вектори безпечного розвитку/ Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення. *Економічна думка*, ТНЕУ, 2019. С. 55-70.
26. Колесніков А. П., Банах С. В. Інформаційне забезпечення діяльності прокуратури. *Науковий вісник ужгородського національного університету. Серія право*. 2020. №61. С. 129-132
27. Колесніков А. П., Васильчишин О., Баранецька О., Мельник І. Інформаційний базис роботи правоохоронних органів. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 3. С. 28-33

28. Колесніков А. П., Зяйлик М. Ф. Економіко-правові засади розвитку кіберзлочинності та методів боротьби з нею. *Актуальні проблеми правознавства*. 2017. № 1. С. 26-29.
29. Максименко Ю., Федоренко Ю. Створення єдиної комп'ютерної інформаційної системи правоохоронних органів: правові аспекти. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 1. С. 123-126.
30. Міністерство внутрішніх справ України. Розшук. URL: <https://wanted.mvs.gov.ua/>
31. Мовчан А. В. Інформаційно-аналітична робота в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції: навч. Посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 244 с.
32. Мотлях О. І. Місце поліграфа у розслідуванні злочинів: міжнародний досвід. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4313>
33. Норкус Р. Застосування інформаційних та електронно-комунікаційних технологій у рамках розгляду господарських спорів: досвід Литви та інших джерел. *Право України*. 2016. № 7. С. 95-103.
34. Олійник С. Особливості використання поліграфа для запобігання та протидії отриманню неправомірної вигоди службовою особою. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. №2. С. 148-152.
35. Офіційна сторінка українського підрозділу Interpol. URL: <https://www.interpol.int/Who-we-are/Member-countries/Europe/UKRAINE>
36. Офіційний сайт всеукраїнської асоціації поліграфологів. URL: <https://polygraph.ua/zakonodavstvo/>
37. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу. URL: <https://fiu.gov.ua/>
38. Офіційний сайт інтегрованої інформаційно-пошукової системи youcontrol. URL: <https://youcontrol.com.ua/>
39. Офіційний сайт інформаційно-пошукової системи Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/>
40. Офіційний сайт компанії vizkeyweb. URL: <http://www.vizkeyweb.com>
41. Офіційний сайт компанії Ліга-Закон. URL: <http://www.ligazakon.ua/ua/>
42. Офіційний сайт Міжнародної поліцейської організації Interpol. URL: <https://www.interpol.int/>
43. Пеньков С. В., Волошина М. О. Додержання вимог режиму секретності при організації та здійсненні негласних (слідчих) розшукових дій. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної ради України*. 2021. №3. С. 99-108.
44. Пеньков С., Шендрик А. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності оперативних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. 2015. №4. С. 146-151.
45. Перелік відкритих реєстрів та баз даних України. URL: <https://investment.zoda.gov.ua/uk/perelik-vidkritih-restriv-ta-baz-danih-ukraini>
46. Плетенець В. М. Організаційно-правові аспекти використання невербальної комунікації при проведенні допиту. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції ДДУВС (97.12.17)*. С. 263-265.
47. Постанова КМУ "Про затвердження Державної програми інформаційно-телекомунікаційного забезпечення правоохоронних органів, діяльність яких пов'язана з боротьбою із злочинністю" від 08.04.2009 р. *Офіційний вісник України*. 2009. 21 квітня (№27). С. 12-24.
48. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України Закон України від 23.02.06 № 3475-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text>
49. Про державну таємницю. Закон України від 21.09.99 № 1079-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>

50. Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах. Затверджено постановою КМУ від 29 березня 2006 року № 373.

51. Про Національну систему конфіденційного зв'язку. Закон України від 10 січня 2002 р. № 2919-111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2919-14#Text>

52. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.

53. Про Перелік посадових осіб, на яких покладається виконання функцій державного експерта з питань таємниць. Затверджено Указом Президента України від 01.12.2009 № 987/2009.

54. Про Перелік посадових осіб, на яких покладається виконання функцій державного експерта з питань таємниць. Затверджено Указом Президента України від 01.12.2009 № 987/2009.

55. Про розвідку. Закон України від 01 січня 2021 року № 912-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20#Text>

56. Пунченко О. П., Лазаревич А. А. Інформатизація як засіб репрезентації інформаційних ресурсів суспільства. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2015. № 63. С. 21-30.

57. Радуцький О., Вільшун О. Інформаційні технології в судах. *Юридичний журнал*. 2011. № 12. С. 132-134.

58. Севрук В. Г. Взаємодія оперативних підрозділів з іншими органами національної поліції України під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі. *Юридичний бюлетень*. 2021. № 19. С. 167-179.

59. Сенік С. В. До питання нормативно-правового забезпечення діяльності Національної поліції України у сфері обігу інформації з обмеженим доступом. Порівняльно-аналітичне право : електрон. наук. фахове вид. 2019. № 1. С. 235– 238. URL: http://www.pap.in.ua/1_2019/70.pdf

60. Сергійчук В.В. Розголошення державної таємниці: кримінально-правова та кримінологічна характеристика. Дис... канд. юрид. наук. Вищий навчальний заклад «Національна академія управління». 2022. Київ. 257 с.

61. Система аналізу судових рішень verdictum. URL: <https://verdictum.ua/>

62. Суббот А. Інформаційна безпека діяльності працівників правоохоронних органів. *Віче*. 2014. № 22. С. 19-22.

63. Супруненко А., Шиска Т. Інформаційна безпека податкових та інших правоохоронних органів в умовах формування українського законодавства. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. №5. С. 32-35.

64. Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію. Затверджено постановою КМУ від 19 жовтня 2016 року № 736.

65. Харченко Н. В. Організаційно-правові засади охорони державної таємниці в Україні. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. Т. 29 / голов. ред. Ю. В. Цуркан-Сайфуліна ; МОН України, НУ «ОЮА». Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 208-214.

66. Юридичний додаток PravoSud. URL: <https://pravosud.com.ua/>

67. Ярьсько В. В. Інформаційна безпека в правоохоронних органах. *Інформаційна безпека в діяльності поліції*: матеріали науково-практичного семінару (м. Кривий Ріг, 03 квітня 2020 року). – Кривий Ріг: Донецький юридичний інститут МВС України, 2020. С. 11-15.

68. Abiodun TF, Abioro T. Roles And Challenges Of International Criminal Police Organization (Interpol) In Investigation Of Crimes And Maintenance Of Global Security. *Research Journal of Social Science and Management*. 2020. №3. Vol. 10. P. 7-24. URL: <https://www.researchgate.net/profile/Temitope>

FrancisAbiodun/publication/342625552_Roles_And_Challenges_Of_International_Criminal_Police_Organization_Interpol_In_Investigation_Of_Crimes_And_Maintenance_Of_Global_Security/links/5efdacaa458515505084a181/Roles-And-Challenges-Of-International-Criminal-Police-Organization-Interpol-InInvestigation-Of-Crimes-And-Maintenance-Of-Global-Security.pdf

69. Coughlan T. The use of open data as a material for learning. Education Tech Research Dev. 2020. № 68. P. 383-411. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11423-019-09706-y#citeas>

70. Drewer D., Miladinova V. The BIG DATA challenge: Impact and opportunity of large quantities of information under the Europol Regulation. Computer Law & Security Review. 2017. №3. Vol. 33. P. 298-308. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0267364917300699>

71. Etemi N., Halili M. The polygraph as an investigative tool in criminal investigations. JUSTICIA International Journal of Legal Sciences. 2020. № 13-14. Vol. 8. P. 168-175. URL: https://drive.google.com/file/d/1Muld84UULZx6JU4_UIB9zrblUBUG0L4/view

72. Jillian R. Yarbrough. The Science of Deception Detection: A Literature and Policy Review on Police Ability to Detect Lies. Journal of Criminal Justice and Law. 2020. № 2. Vol. 3. URL: <https://jclj.pubpub.org/pub/v3-i2-yarbrough-police-detect-lies/release/1>

73. Safjański T. The Impact of the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) on Combating Cross-Border Crime – Legal and Practical Aspects. Law and Forensic Science. 2017 № 2. Vol. 14. URL: <http://lawforensics.org/the-impact-of-the-european-unionagency-for-law-enforcement/>

Політика оцінювання

В процесі вивчення дисципліни “Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності ” рівень підготовки студентів оцінюється шляхом здачі іспиту. КПІЗ перевіряється на наявність ознак плагіату з використанням програми unichack, і допускається до захисті при рівні запозичень не більше 25%. Іспит оцінюється відповідно до затвердженої шкали:

%

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ, включаючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)	Разом
20	20	20	40	100
Виконання завдань під час занять (10 тем по 5 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів (2 питання по 25 балів)	Виконання завдань під час занять (10 тем по 5 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів (2 питання по 25 балів)	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПІЗ = 50 балів. 3. Захист КПІЗ = 30 балів.	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – max 20 балів. 2. Теоретичне питання (2) – max 40 балів. 3. Практичне завдання (1) – max 40 балів.	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом